

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great
Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V2

NOVEMBER 2018

PUNTE: 80

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 24 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Lees die volgende instruksies noukeurig deur voordat jy die vraestel beantwoord.
2. Moenie probeer om die hele vraestel deur te lees nie. Raadpleeg die inhoudsopgawe op bladsy 4 en merk die vraagnommers van die letterkundetekste wat jy bestudeer het. Lees daarna die vrae oor die tekste wat jy gedoen het en kies die soort vraag wat jy wil beantwoord.
3. Die vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A: Gedigte (30)
AFDELING B: Roman (25)
AFDELING C: Drama (25)
4. Beantwoord VYF vrae in totaal: DRIE in AFDELING A, EEN in AFDELING B en EEN in AFDELING C.

AFDELING A: GEDIGTE
Gesiene gedigte – Beantwoord TWEE vrae.
Ongesiene gedig – Beantwoord die VERPLIGTE vraag.

AFDELING B: ROMAN
Beantwoord EEN vraag.

AFDELING C: DRAMA
Beantwoord EEN vraag.
5. KEUSE VAN VRAE BY AFDELING B (ROMAN) EN AFDELING C (DRAMA)
 - Beantwoord SLEGS die vrae oor die roman en drama wat jy bestudeer het.
 - Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG. As jy die opstelvraag in AFDELING B beantwoord, moet jy die kontekstuele vraag in AFDELING C beantwoord. As jy die kontekstuele vraag in AFDELING B beantwoord, moet jy die opstelvraag in AFDELING C beantwoord. Gebruik die kontrolelys om jou te help.
6. LENGTE VAN ANTWOORDE
 - Die lengte van die opstel vir die gedig is 250–300 woorde.
 - Die lengte van die opstel vir die roman en drama is 400–450 woorde elk.
 - Die lengte van die antwoorde van die kontekstuele vrae word deur die puntetoekenning van elke vraag bepaal. Beantwoord jou vrae bondig en relevant.
7. Volg die opdragte aan die begin van elke afdeling noukeurig.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

9. Beantwoord ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
10. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A: ongeveer 40 minute
AFDELING B: ongeveer 55 minute
AFDELING C: ongeveer 55 minute
11. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE

AFDELING A: GEDIGTE			
Voorgeskrewe gedigte: Beantwoord ENIGE TWEE vrae.			
VRAAGNOMMER	VRAAG	PUNTE	BLADSY
1. "besoekersboek"	Opstelvraag	10	6
2. "eerste worp"	Kontekstuele vraag	10	7
3. "Reaksie"	Kontekstuele vraag	10	8
4. "Twee kleuters in die Vondelpark"	Kontekstuele vraag	10	9
EN			
Ongesiene gedig: Verplichtend			
5. "Bepeinsing"	Kontekstuele vraag	10	10
AFDELING B: ROMAN			
Beantwoord EEN vraag.*			
6. <i>Die kwart-voor-sewe-lilie</i>	Opstelvraag	25	11
7. <i>Die kwart-voor-sewe-lilie</i>	Kontekstuele vraag	25	11
8. <i>Manaka Plek van die Horings</i>	Opstelvraag	25	13
9. <i>Manaka Plek van die Horings</i>	Kontekstuele vraag	25	13
10. <i>Vatmaar</i>	Opstelvraag	25	15
11. <i>Vatmaar</i>	Kontekstuele vraag	25	15
12. <i>Onderwêreld</i>	Opstelvraag	25	17
13. <i>Onderwêreld</i>	Kontekstuele vraag	25	17
AFDELING C: DRAMA			
Beantwoord EEN vraag.*			
14. <i>Krismis van Map Jacobs</i>	Opstelvraag	25	19
15. <i>Krismis van Map Jacobs</i>	Kontekstuele vraag	25	19
16. <i>Mis</i>	Opstelvraag	25	22
17. <i>Mis</i>	Kontekstuele vraag	25	22

***LET WEL:** Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG in AFDELING B en AFDELING C onderskeidelik.

KONTROLELYS

Gebruik die kontrolelys hieronder om te kontroleer of jy die korrekte getal vrae beantwoord het.

AFDELING	VRAAG-NOMMER	GETAL VRAE BEANTWOORD	MERK (✓)
A: Gedigte (Voorgeskrewe gedigte)	1–4	2	
A: Gedigte (Ongesiene gedig)	5	1	
B: Roman (Opstel of kontekstueel)	6–13	1	
C: Drama (Opstel of kontekstueel)	14–17	1	
LET WEL: Beantwoord EEN OPSTELVRAAG en EEN KONTEKSTUELE VRAAG in AFDELING B en AFDELING C onderskeidelik.			

AFDELING A: GEDIGTE**VOORGESKREWE GEDIGTE**

Beantwoord ENIGE TWEE vrae.

VRAAG 1: OPSTELVRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vraag wat volg.

besoekersboek – Fanie Olivier

- 1 op die sel se mure het iemand uitgekrap
- 2 (of liever: ingekrap): sy naam en al die dae
- 3 van sy duskantse verblyf. gaan mens op stap
- 4 deur duikweë stasies onder brûe bly draai die vrae

- 5 wie was dié peter? Waar kom pam vandaan?
- 6 hoe het die vriendskap tussen brian en ed begin?
- 7 sou w.a.l. se ouers hom meer as normaal geslaan
- 8 het? hoe lank het lieb sy liesbet bly bemin?

- 9 ek loer na hiërogliewe. 'n boer het my gewys
- 10 waar jagtonele oorgebly het teen die krans.
- 11 vóór in die gideons se bybel is 'n lang lys
- 12 lesers wat hul teen sterflikheid probeer verskans.

- 13 'n kind hoes seer; 'n lam huil stomgemaak. ek skraap
- 14 moed bymekaar: ek was hier en hier het ek geslaap.

[Bron: *Skimmelig*, 1978]

Die spreker in die gedig word toenemend betrek by mense se pogings om onsterflik te wees.

Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 200 tot 250 woorde.

[10]

VRAAG 2: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

eerste worp – TT Cloete

- 1 ons het nie ou katedrale en kastele nie,
 2 geen breë riviere bevaarbaar vir groot skepe nie.
 3 die min wolke wat ons het, is yl versprei.
 4 ons het nie groot metropole nie.
 5 ons is sonder groot donkergroen woude.
 6 dun is ons geskiedenis met min groot name
- 7 soos beethoven of dante
 8 of rembrandt of bramante
- 9 ons het min onwerklike sagte drome
- 10 maar ons het uitgestrekte woestyne
 11 en krom grys bome wat houtbeen vasskop
 12 in die droë sand en koets teen die son
- 13 ons het baie droë lope
 14 en oerrivierbeddings met ou inheemse name
 15 soos gourits en storievertelname soos skrij
 16 of kameelsleep en lijersdraai
- 17 en baie reste naby aan die eerste worp
- 18 by wêreldseinde in die suisende stil nag
 19 hoor jy die jakkalse se fossielskreeu
 20 iewers tussen angstjank en primitiewe spotlag

[Bron: *Uit die hoek van my oog*, 1988]

- 2.1 Wie is die "ons" na wie die spreker in versreël 1 verwys? (1)
- 2.2 Wat word 'n tweereëlige strofe (versreël 7 en 8) genoem? Waarom word die vier name in dié strofe van die res van die versreëls afgesonder? (2)
- 2.3 Haal uit versreëls 7 tot 9 VIER opeenvolgende woorde aan wat met versreël 17 kontrasteer. (1)
- 2.4 Benoem die beeldspraak in versreël 17. Op watter wyse sluit dié beeld by die inhoud van reël 14 aan? (2)
- 2.5 Wat is die funksie van die alliterasie in versreël 18? (1)
- 2.6 Wat is die tema van die gedig? Dink jy dat die inhoud van versreëls 19 tot 20 by die tema aansluit? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (3)

[10]

VRAAG 3: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

Reaksie – Vernon February

1 Ou Ghwarrie en tji sê daai ding
2 dat tji nou gloe met hart en siel,
3 is tji oek nou een van hul kring
4 en vyand vannie hotnotsriel?
5 oe tji sil nou met newwies
6 en tjou beste sjute die dag deurbring,
7 dit kan ek nog verdra,
8 ma aai, wa'om
9 daai Sunday-go-to-meeting-face, ou Ghwarrie?
10 wiet, tji praat mos nes daai seurtjie
11 oppie draad,
12 dis justice, love en tjêritie,
13 tji sê my ek sil eendag brand
14 ma waa's daai love en tjêritie?
15 Die teorie wêk olraait,
16 en wat kry tji ou maat,
17 net hate en insults hier.
18 Dan soebat tji nog ek moet gloe
19 Nei mattie, gee daai kan,
20 Hou tji tjou Sunday-go-to-meeting-face
21 en ek my bottel jien.

[Bron: *O snotverdriet*, 1979]

- 3.1 Haal TWEE opeenvolgende woorde uit versreël 1 aan wat aandui dat die spreker 'n gesprek met iemand voer. (1)
- 3.2 Benoem die beeldspraak in versreëls 10 tot 11 en skryf die beeld wat geskep is in jou eie woorde neer. (2)
- 3.3 Haal die versreël uit versreëls 16 tot 19 aan wat met versreël 12 kontrasteer. (1)
- 3.4 Wat is die funksie van die herhaling in versreël 20? (1)
- 3.5 Die spreker in die gedig kom tot 'n gevolgtrekking.

Haal die versreël aan wat dié gevolgtrekking aandui. Wat is dié gevolgtrekking? Stel die TWEE sake in jou eie woorde. (2)
- 3.6 Dink jy die antitese/teenstelling in versreëls 20 tot 21 is funksioneel? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

[10]

VRAAG 4: KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

Twee kleuters in die Vondelpark – Elisabeth Eybers

- 1 Twee kleuters in die Vondelpark bly staan
- 2 'n klein oneindigheid lank hand-in-hand.
- 3 Smetloos geteken dryf die dubbelswaan:
- 4 gesplete hart van hals en dubbelhals,
- 5 geskulpte vlerk met dubbelvlerk teenaan,
- 6 geslote snawel deinserig vervals
- 7 met eenkant lug en water anderkant.
- 8 Versadig van die roerloze gesig
- 9 pluk hy – die seuntjie – plotseling aan haar hand
- 10 vir verdergaan, sleep haar tot ewewig
- 11 as sy nog strompelend omkyk na die swaan.
- 12 Verby die bome druis die straatrumoer.
- 13 Van skopfiets tot trapfiets gepromoveer,
- 14 bromfiets tot motor, sal hy konstateer
- 15 – die wiel sy ordeteken – dat hy lid
- 16 is van die kollektiewe Lilliput.
- 17 Maar sý sien webbe onderwater roer.
- 18 Miskien is dit die laaste dag van staar
- 19 en grondelose verwondering. Wat sou
- 20 hý, weerloos wordend, wees oor dertig jaar?
- 21 'n Saaklike barbaar, 'n fyn sadis,
- 22 'n doktrinêre Hollandse meneer?
- 23 En sý 'n druk slagvaardige mevrou
- 24 Met 'n allure van dit-is-soos-dit-is?
- 25 Die swaan bly oor sy dubbelbeeld gekeer.

[Bron: *Balans*, 1962]

- 4.1 Wat word die strofe wat uit versreëls 1 en 2 bestaan, genoem? Gee die woord in die titel waarby dié strofebou aansluit. (2)
- 4.2 Haal die oksimoron wat in versreëls 1 tot 2 voorkom, aan. (1)
- 4.3 Herlees versreëls 3 tot 6.
Haal woorde aan wat illusie teenoor werklikheid stel. Noem TWEE ander funksies van dié kontrasterende woorde. (3)
- 4.4 Waarom is die volgorde van dié woorde "skopfiets", "trapfiets", "bromfiets", "motor" (in versreëls 13 tot 14) effektief vir die strofe? (1)
- 4.5 Benoem die beeldspraak in versreël 16. (1)
- 4.6 Herlees versreëls 12, 17 en 25.
Dink jy die tipografiese alleenplasing van dié drie versreëls is funksioneel? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)

[10]

ONGESIENE GEDIG (VERPLIGTEND)**VRAAG 5: KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die gedig hieronder en beantwoord dan die vrae wat volg.

Bepeinsing – Ernst van Heerden

1 Die aand kom saggies oor die see,
2 bote keer weer tuis,
3 en enkele groot wit meeue kras
4 oor strand en huis.

5 Hoe ver het hulle rondgedwaal,
6 oor watter skip geduik en skeer,
7 al kom hul nou so droewig,
8 so een-een terugkeer?

9 En hierdie hart wat reik
10 na kimme ongekant en ver –
11 sou hy ook somtyds heimlik reis
12 en terugkeer met die môrester?

[Bron: *Reisiger*, 1953]

- 5.1 Haal die woord uit versreël 1 en 2 wat op roetine dui, aan. (1)
- 5.2 Benoem die stylfiguur wat in versreël 3 gebruik word. (1)
- 5.3 Waarom is die enjambement in versreëls 3 tot 4 funksioneel? (1)
- 5.4 Na wie/wat verwys die spreker in versreël 5? In watter opsig sluit die inhoud van versreëls 5 tot 8 by die inhoud van versreëls 1 tot 4 aan? (2)
- 5.5 Waarop maak die spreker "hierdie hart" (versreël 9) van toepassing? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (3)
- 5.6 Herlees versreëls 9 tot 12 asook die titel.
- Sê in jou eie woorde waarom die spreker in versreëls 11 tot 12 wonder. Op watter manier ondersteun die vraag in versreëls 11 tot 12 die titel? (2)
- [10]**

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: ROMAN

Beantwoord in hierdie afdeling SLEGS EEN vraag oor die roman wat jy bestudeer het.

DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE – Eleanor Baker

Beantwoord ÓF VRAAG 6 (opstelvraag) ÓF VRAAG 7 (kontekstuele vraag).

VRAAG 6: DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE – OPSTELVRAAG

Iris skep fantasiekarakters.

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde waarin jy Richard, Eduard, Greta en die Engel as fantasiekarakters bespreek én dui die insig waartoe die Engel vir Iris bring, aan.

[25]**VRAAG 7: DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS A

"Hoog tyd dat jy tot jou sinne gekom het," het my pa gesê en daarmee was die saak afgehandel. Kara het nooit weer daarna verwys nie en stil voortgegaan met haar werk as assistente by die kunsmuseum.

Elsa, suur omdat die aandag soveel maande lank op Kara gevestig was, het aangekondig dat sy en Hannes wil trou.

5

"Hy's te jonk vir jou," het Ma geprewel.

Die gebrek aan logika in hierdie ontplooiende argument het my gefassineer. Riekie was jonger as sy vriend Hannes, maar Hannes was omtrent vier jaar jonger as Elsa, wat teen daardie tyd reeds 'n paar jaar lank skoolgehou het. Ek, en veral my ouers, het al die jare geweet dit is die geval en tog was daar nooit 'n woord van teenkanting nie. Dit was nie asof Hannes skielik jonger geword het nie, hy was dit van die begin af. Ek het dit vir hulle genoem.

10

"Ek dink jy moet Hannes eers kans gee om sy voete te vind," het Pa gesê asof ek nooit eens gepraat het nie.

"Sy voete?" het ek gegiggel. "Hy kan hulle nie mis nie. Ek het in my lewe nog nooit sulke groot voete gesien nie. Die man lyk asof hy ..."

15

"Stil, Iris," het Pa kwaad gesê. "Jou susters veroorsaak meer as genoeg moeilikheid. Aan *jou* stuiwer het ons nie nou 'n behoefte nie."

"Moeilikheid?" het Elsa gevra en dit was asof haar kosmeties verskuilde sproete deurslaan, rooier as ooit vantevore.

20

7.1	Van watter plan (verwys na reëls 1 tot 3) sien Kara af?	(1)
7.2	Noem TWEE ánder karaktereienskappe (as in TEKS A) van Elsa, voordat sy kinders gehad het, wat uit die roman blyk.	(2)
7.3	Waarom besluit Iris om by dr. Anders as stoelassistent te werk? Op watter manier sluit Iris se besluit ten opsigte van dié betrekking by 'n karakter-eienskap van haar aan?	(2)
7.4	Noem EEN geleentheid van innerlike konflik by Iris wat deur Riekie veroorsaak is.	(1)

- 7.5 Hoekom wil Iris, ná Hannes en Elsa se troue, nooit trou nie? Het dié rede waarom Iris nie wil trou nie, haar eie troue anders gemaak? Motiveer jou antwoord. (2)
- 7.6 Op watter TWEE wyses beïnvloed Pa se reaksie in reëls 17 tot 18 Iris se siening oor haarself? By watter ander geleentheid in die roman is Iris stilgemaak? (3)
- 7.7 Wie is die verteller in TEKS A? Motiveer met TWEE redes waarom dié verteller vir TEKS A geskik is. (3)

TEKS B

Peter se laaste, onduidelike poskaart het voorgestel dat ons mekaar in New York ontmoet, die naweek voor Kersfees. Hy sou sorg dat hy daar is as ek dieselfde sou doen. In 'n naskrif het hy iets genoem van 'n begeerte om daarna Europa toe te gaan en stel ek belang om saam te kom? Ek het verkies om dit andersom te doen omdat ek so gou as moontlik onder Frederik se verwyttende oë wou uitkom. My kleinniggie Sara, 'n dik meisie van dertig, het aangebied om Frederik te kom help. Ek het hom nie vertel hoe sy lyk nie, bloot dat ek iemand gekry het om vir my in te staan. Sy sou hom ongetwyfeld alles vertel van my en my susters, veral van Kara wat, volgens haar, apokriewe wette van die Bybel oortree het deur saam met Claude huis op te sit en wat dus eendag in 'n verskriklike hellevuur sou brand. Nie almal in die familie was so kleurblind soos Ma en Pa nie. 5 10

Met my vliegtuigkaartjie in my handsak het ek vir Kara laat weet dat ek kom kuier en vir Peter dat ek hom in New York sal sien, hy moes net laat weet waar. 'n Paar weke later het sy ma my gebel en gevra of sy 'n pakkie mag saamstuur.

"Seker," het ek gesê en sy het afgespreek om een middag oor te kom. 15

Dit was 'n kreperend warm middag en ek was kaalvoet in die tuin besig om Ma se pers petunias nat te gooi.

- 7.8 Wat skryf Peter vir Iris in die eerste brief? (1)
- 7.9 Hoekom wil Iris so gou moontlik onder Frederik se "verwyttende oë" (reël 5) uitkom? (1)
- 7.10 Herlees die onderstreepte sin in reël 10 en 11.
- Gee TWEE redes waarom die verteller dié inligting vir die leser gee. Is Johanna ook kleurblind? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (4)
- 7.11 Hoe hou pers (reël 17) met Iris se geboorte verband? Dink jy dat die konflik wat Iris oor haar geboorte beleef gedurende die loop van die roman opgelos word? Motiveer jou antwoord. (2)
- 7.12 In reël 1 van TEKS A verwys Iris se pa daarna dat Kara haar moet besin terwyl reëls 1 tot 2 van TEKS B na Peter se uitnodiging aan Iris verwys.
- Wie verwag dat Iris oor Peter se uitnodiging moet besin? Wat was die rede wat dié karakter aan Iris gee? Stem jy saam met Iris se besluit? Motiveer jou antwoord. (3)

[25]

MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – Pieter Pieterse

Beantwoord ÓF VRAAG 8 (opstelvraag) ÓF VRAAG 9 (kontekstuele vraag).

VRAAG 8: MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – OPSTELVRAAG

Newekarakters het 'n invloed op die hoofkarakter.

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde waarin jy aantoon hoe Grace, Griesel du Pisani en Whitey vir Baas beïnvloed om tot die insig te kom dat hy op Manaka moet bly.

[25]**VRAAG 9: MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS C

"Dit sal goed wees as jy nou probeer slaap. Jy gaan gesond word."

By die Plek van die Kremetartbome dra ouma Essie en haar dogter Miriam 'n jong vrou uit haar hut.

"In die huis van die Profeet van die Bybel sal my kind miskien gesond word," sê Miriam.

5

Dit is nie vir hulle 'n maklike werk om die vrou met die malaria uit te dra en haar weer op die sleet te laai nie. Ouma Essie is oud en Miriam het net een voet, maar daar is niemand om te help nie. Die mans is by die khuta, die ander vrouens van Mubuyu is op die lande en Sitali, die siek vrou se kind, moet voor die osse staan dat hulle nie skrik nie. Die ander kinders is in die veld by die bokke en die paar beeste.

10

Sitali loop voor die osse uit. By ouma Essie se lapa gaan hy weer staan. Ouma Essie en Miriam laai die vrou af en dra haar tot by die grootste van die drie hutte se deur. Daar moet hulle haar eers op die grond neersit om binne vir haar plek te maak. Die hut is baie vol. Die meubels wat ouma Essie gehad het toe sy nog in die sendingstasie by Manaka gebly het, staan tot teen die grasdak se nok gepak.

15

"Jou broer moet van Lusaka af laat kom word," sê ouma Essie vir haar kleinseun, meneer Kebbey, toe hy en sy pa van die khuta af terugkom.

"Nee, my ma," huil Miriam. "My kind sal lewe."

"Jos moet laat kom word," sê ouma Essie.

- 9.1 Wie neem die versorgingsrol in reël 1 waar? (1)
- 9.2 Waarom tree ouma Essie op Manaka as "die Profeet van die Bybel" op? (1)
- 9.3 Baas én Griesel kry albei malaria.
- In watter opsig hou Baas se malaria vir hom 'n nadelige én 'n voordelige gevolg in? Dink jy dis moontlik dat Griesel se malaria vir Baas positiewe gevolge het? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (4)
- 9.4 Watter konfliktsituasie het veroorsaak dat Miriam net een voet het? In watter opsig het dié konfliktsituasie Grace se lewe verander? (2)

- 9.5 Watter tipe verteller is in reëls 11 tot 15 aan die woord? Watter nadeel het dié verteller in hierdie reëls? (2)
- 9.6 By watter geleentheid beteken meneer Kebbey vir Baas iets positiefs? Watter bewys bied die roman dat meneer Kebbey nie altyd kry waarvoor hy hom beywer nie? (2)
- 9.7 Hoekom is dit vir die verloop van die roman belangrik dat meneer Jos hier aan die leser bekendgestel word? (1)

EN**TEKS D**

Ouma Essie het nog nie weer uit die bed opgestaan vandat sy van Ngweze af teruggekom het nie, sê Grace, en vir meneer Kebbey het hulle nog nie weer gesien nie. Miskien sal hulle hom môre sien wanneer die kombers van die nuwe hoofdoena afgehaal word. Die seremonie sal by Mubuyu wees omdat ouma Essie te swak is om Fumi toe te gaan. 5

"Hoekom sal iemand nou skielik vir ouma Essie omgee?" vra Baas.

"Dit is die woord wat ons van die khuta af gekry het," sê Grace. "En meneer Whitey was ook by Manaka toe jy in die veld was," vertel sy. "Hy het met sy trekker gekom om te hoor hoe dit gaan. Hy weet van die boot wat weg is. Hy sê dat hy nie na die inhuldiging toe kom nie. Hy wil vervoer probeer kry om Mongue toe te gaan. En ouma Essie het 'n boodskap gestuur dat meneer Baas die seremonie moet bywoon." 10

Die honde se kos is koud. Grace sit die bakke op die grond neer. Die nuwe hondjie val die pap en sous grommend aan. Toe Longwane nader kom, flits die tandjies voor haar neus verby. Grace skep vir die kleintjie sy kos in Brindle se bak oor. Hy eet klaar en dwaal dag lank soos 'n skaduwee al agter Baas en Lady oor die leë werf aan. 15

"Henna ngwenya! Dis 'n kampioen," sê meneer Johnnie vroegoggend onder die worsboom langs die water waar Baas in sy ma se Bybel sit en lees.

Hy het die buffel se horings met sy byltjie uitgeknap ...

- 9.8 Wat gee en wat sê Baas later vir Whitey wat Whitey help met sy identiteit? Waarom wil Baas vir Whitey met sy identiteit help? (3)
- 9.9 Gee 'n rede vir ouma Essie se aandrang dat Baas (in reëls 10 en 11) die "seremonie moet bywoon". (1)
- 9.10 Formuleer die boodskap van die roman na aanleiding van reël 17. Dink jy Baas se optrede in reël 17 lewer bewys daarvan dat sy konflik opgelos is? Gee TWEE redes vir jou antwoord. (3)
- 9.11 Wat doen Baas met Morena se horings? Gee TWEE redes vir Baas se handeling. (3)
- 9.12 Herlees TEKS C reëls 13 tot 15 en TEKS D reël 6.
- Wat is die verband tussen Baas se vraag in TEKS D en ouma Essie se lewensomstandighede in TEKS C? Dink jy die nuwe hoofdoena gaan ouma Essie se omstandighede verander? Motiveer jou antwoord. (2)

[25]

VATMAAR – AHM Scholtz

Beantwoord ÓF VRAAG 10 (opstelvraag) ÓF VRAAG 11 (kontekstuele vraag).

VRAAG 10: VATMAAR – OPSTELVRAAG

Oom Chai, Corporal Lewis en Kenneth Kleinhans stel in die uitlewing van omgee 'n voorbeeld aan ander karakters.

Bespreek hierdie stelling in 'n opstel van 400 tot 450 woorde.

[25]

VRAAG 11: VATMAAR – KONTEKSTUELE VRAAG

Lees die uittreksels hieronder deeglik deur en beantwoord dan die vrae wat volg.

TEKS E

Die meeste van die putte het toe opgedroog, net soos die opvangdam anderkant die begraaftaas. Maar Tant Wonnie se put en 'n paar ander het altyd water gehad en almal kon daar kom water skep. Niemand is weggestuur nie want Dirk Twala het gesê al is die put syne, gekoop met 'n lewendagge ding, sal die water lewenslank aan Tant Wonnie behoort. Sy kon dit weggee soos sy wou.

5

En soos dit gaan met mense wat regtig arm is, is die water en die meeste van die bulletjie se vleis met die mense gedeel.

Die vuurmaakplek was buitekant die een-kamer. Drie groot stukke leiklip wat op drie kante in die grond gesteek is. Die vierde kant was oop. Daar het 'n driebeenpot gestaan en 'n ou skottel op 'n klip om in te was. Teen die eenkantste muur is 'n paar leiklippe op kleiner klippe gestapel vir bankies. Net buite die deur was 'n kol groen plante – die wilde knoffel wat Tant Wonnie se man geplant het die dag voor hy weg is oorlog toe en wat die beste treksel vir winterverkoues en vir borskwale maak.

10

Sy het altyd die wilde knoffel in kasterolie uit die blou bottel laat trek en dit so neergesit dat die son daarop skyn. Een teelepel vol en mense het nooit vir nog kom vra nie. Tant Wonnie wou nooit sê hoeveel die medisyne kos nie, ook al het hulle haar reguit gevra. Sy het net gesê: Gee wat jy wil.

15

- 11.1 Hoekom vestig Tant Wonnie haar op Vatmaar? (1)
- 11.2 Herlees reëls 1 tot 5.
- Watter TWEE kenmerke van Vatmaar se inwoners, soos dit hier beskryf word, sluit by die titel van die roman, *Vatmaar*, aan. (2)
- 11.3 Hoe verskil Dirk Twala se optrede teenoor Tant Wonnie in reëls 3 tot 5 van Settie September se optrede teenoor Tant Wonnie? (1)
- 11.4 Wat is die bygeloof in Vatmaar ten opsigte van sout? Dink jy bygelowe is vir Tant Wonnie belangrik? Motiveer jou antwoord. (2)
- 11.5 TEKS E noem enkele voorbeelde van Tant Wonnie se goeie hart.
- Noem TWEE ander voorbeelde van Tant Wonnie se goeie dade. Op watter wyse volg Suzan Tant Wonnie se voorbeeld om goed te doen? (3)

- 11.6 Watter DRIE sosiomaatskaplike omstandighede kenmerk die bestaanwyse van Vatmaar se inwoners? Dink jy Kenneth Kleynhans maak 'n positiewe verskil aan hierdie sosiomaatskaplike omstandighede? Motiveer jou antwoord. (4)

EN**TEKS F**

Die officers het gesê óns is onbeskaaf, maar hulle het alles waaraan hulle kon dink geprobeer om ons te verneder en te knak, nogal in die naam van hulle Queen. En waar die vlag, die Union Jack, hang, daar is hulle Queen glo.

Ek het van haar gehou, hierdie Ou Sannah, het tant Wonnie sit en dink, want sy het 'n paar beter dae geken en meer moeilike tye. Ek het altyd vir haar van perskeblare tee 5 gemaak, en 'n boegoe-asynlap op haar niere gesit. Dit het haar 'n bietjie verligting gegee. Sy het dan gesê: Ek sal nie dankie sê nie, jy weet mos ek is dankbaar, my maat.

Dit was ek wat haar oë toegedruk het na die roggel en haar vir die begrafnis gewas en uitgelê het. Na die begrafnis het Piet de Bruin my eenkant toe geroep en gesê: Dankie vir wat jy vir my suster gedoen het maar ek het jou nie meer nodig nie. Toe het 10 hy my die twee halfkrone gegee wat ek op haar oë gesit het om hulle toe te hou. Want sy het met haar oë oop gesterf.

Toemaar, daar was 'n dag toe jy my nodig gehad het, Piet de Bruin, het ek loop en dink toe ek na die begrafnis terug Vatmaar toe is met my bondeltjie en my klein Suzan. Toe jou vrou Anna die naweek by haar broer in Du Toitspan gaan kuier het. Sy sou 15 weer na die nagmaal terugkom.

- 11.7 Wie is die "óns" na wie in reël 1 verwys word? (1)
- 11.8 Reëls 4 tot 7 beskryf die verhouding tussen Tant Wonnie en Sannah Vosloo.
Waaraan skryf jy hierdie goeie verhouding toe? Watter TWEE faktore veroorsaak dat Tant Wonnie nie met al Vatmaar se mense ewe goed oor die weg kom nie? (3)
- 11.9 Wie is die verteller in reëls 13 tot 16? Wat is die funksie van dié verteller in hierdie reëls? (2)
- 11.10 Tant Wonnie en haar twee dogters is draers van die roman se tema, nl. dat mense dikwels onregverdige lyding verduur.
Gee 'n voorbeeld van onregverdige lyding wat elkeen van dié drie vroue verduur het. (3)
- 11.11 Dink jy Tant Wonnie verdien Settie September se beskuldiging? Motiveer jou antwoord. Hou hierdie beskuldiging positiewe gevolge vir Tant Wonnie in? Gee 'n rede vir jou antwoord. (2)
- 11.12 Herlees reëls 2 tot 4 van TEKS E asook reël 10 en 12 van TEKS F.
In watter opsig verskil Dirk Twala se optrede van dié van Piet de Bruin in die roman? (1)

[25]

ONDERWÊRELD – Fanie Viljoen

Beantwoord ÓF VRAAG 12 (opstelvraag) ÓF VRAAG 13 (kontekstuele vraag).

VRAAG 12: ONDERWÊRELD – OPSTELVRAAG

Eckardt het 'n invloed op Greg, die hoofkarakter.

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde waarin jy aantoon hoe Eckardt se sosiale manipulerings ("social engineering attack") Greg beïnvloed én dui Greg se uiteindelijke insig aan.

[25]**VRAAG 13: ONDERWÊRELD – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder deeglik deur en beantwoord dan die vrae wat volg.

TEKS G

Die blinddoeke sal hulle self vir my gee. En hulle sal nie eens weet wat dit beteken nie.

Hulle sal die ouens wees wat gebrandmerk is. Hulle sal Trappers bly totdat hulle ouers hulle binnekort weer kom haal. Want om hier nie deel van die groep te wees nie, sal vir hulle hel word.

Ek sak in die donker weg, my armspiere dra my liggaamsgewig maklik. Toe ek die water onder my voete voel, en my asemhaling in die sementpyp na my toe terugkeer, hoor ek iets agter my. Nog iemand het saamgekom. Ek ruk my flits in die rigting van die geluid.

"Ek kom jou help," sê die ou. Dis Eckardt.

Dae later, moeg van die atletiek en 'n vergadering met Dok Pienaar en meneer Andersen, is ek alleen in my kamer, sit ek voor die laptop. Langs my bed lê 'n klomp ongewaste skool- en atletiekklere. Ek moet hulle nog in die wasgoedsak druk, want die mense wat ons wasgoed doen, kom dit netnou haal.

Ek stel die aircon bietjie koeler, die warm lug word hier tussen die berge vasgevang. "Wat doen jy?" vra iemand. Ek draai om en sien vir Eckardt in die deur staan. "Kan ek inkom?"

"Ja, sure," antwoord ek. Vryf my oë. "Ek is op die net. Surf bietjie."

"Hoop nie jy is op die porn sites nie?"

"Sal dit nie waag nie. Nie by dié skool nie, anyway. My pa sal uitfreak as sy skouperd iets doen wat hom 'n skorsing kos."

"So, het jy ook een van daardie pa's?"

13.1	Watter ritueel van Lawson Kollege gaan hierdie teks vooraf?	(1)
13.2	Wie is die verteller in reëls 1 tot 4? Watter voordeel én nadeel hou hierdie verteller vir dié reëls in?	(3)
13.3	Watter verband is daar tussen die ruimte waarin Greg hom in reël 5 bevind, en die titel van die roman? Aan watter TWEE ander betekenis van die romantitel stel Eckardt vir Greg bekend?	(3)
13.4	Op watter manier gebruik Eckardt later die tunnels om Greg te mislei? Dink jy Greg verdien dié misleiding? Motiveer jou antwoord.	(2)

- 13.5 In watter opsig verskil Eckardt se optrede hier van sy optrede die vorige dag? Hoekom verras Eckardt se optrede nie vir Greg nie? (2)
- 13.6 Ten spyte van Greg se bewustheid van Lawson Kollege se reëls en dissipline (in reël 19) verset hy hom teen gesag. Noem VIER ander geleenthede waar hy skoolgesag uitdaag. (4)
- 13.7 Wat wil Eckardt met sy woorde in reël 21 bereik? (1)

EN**TEKS H**

"En ek kon uitvind van jou rugbyvaardighede, wat die mense van die skool regtig van jou dink. Hel, ek het tot jou ma gebel en sy kon nie ophou praat oor jou nie."

Weer die woede wat in my rys. Dié keer stamp ek vir Eckardt van my weg.

"En toe ek by die skool aankom, het ek jou so goed geken soos jy jou broer geken het, Greg. Ek het geweet jy is iemand wat hou van leef op die edge. Mense wat goed 5 doen soos bungee jump het daardie tipe persoonlikheid. Toe moes ek jou net approach, nuuskierig maak oor die hacking. En jy het daarvoor geval, leer hack. En ja, jy het my selfs begin sien as een van jou pelle. Een vir wie jy genoeg sou omgee om uiteindelik inligting van die polisie te weerhou. Jy wou mos self die clues wat ek vir jou gelos het, ontsyfer. En jy het uitgevind wat Dok aanvang in daardie maatskappy van 10 hom. Net soos ek dit wou hê."

"Maar hoekom ek?" bars dit uit my uit. "Hoekom nie iemand soos Kwanele, TJ of Plank of ..."

"Want Greg, hulle het niks met die virus of die vaksine of die tonne geld wat daarmee gemaak kan word, uit te waai nie. En jy het!" 15

"Ek het nie! Wat bedoel jy?"

Eckardt bly 'n ruk stil. Die uitdrukking op sy gesig is dié van 'n skaakspeler wat sy opponent enige oomblik in skaakmat gaan sit. "Jy weet nou dat Dok Pienaar die Butcher is ..."

- 13.8 Verteenwoordig hierdie gesprek 'n ironiese wending in die roman? Motiveer jou antwoord. (1)
- 13.9 Wat wil Eckardt bereik met sy mededeling in reëls 1 tot 4? Hoekom was dit vir Eckardt so belangrik om Greg vooraf te leer ken? (2)
- 13.10 Watter TWEE omstandighede maak van Greg die ideale prooi vir Eckardt se *social engineering attack* (sosiale manipulerings)? Is daar na jou mening 'n wenner van hierdie *social engineering attack*? Gee 'n rede vir jou antwoord. (3)
- 13.11 Herlees reëls 19 tot 21 van TEKS G asook reëls 14 tot 16 van TEKS H.
- 13.11.1 Noem 'n voorbeeld van uiterlike konflik wat Greg as gevolg van sy pa by Lawson Kollege ervaar het. Dink jy Eckardt se verduideliking wat op Greg se vraag (TEKS H, reël 15) volg, los al Greg se konflik op? Motiveer jou antwoord. (2)
- 13.11.2 Is Eckardt hier besig om Greg in skaakmat te sit? Gee 'n rede vir jou antwoord. (1)

[25]**TOTAAL AFDELING B: 25**

AFDELING C: DRAMA

Beantwoord in hierdie afdeling SLEGS EEN vraag oor die drama wat jy bestudeer het.

KRISMIS VAN MAP JACOBS – Adam Small

Beantwoord ÓF VRAAG 14 (opstelvraag) ÓF VRAAG 15 (kontekstuele vraag).

VRAAG 14: KRISMIS VAN MAP JACOBS – OPSTELVRAAG

"Kan jy sien die tattoos, al die merke? (*Sy stem raak 'n oomblik weg. Huil hy?*) 'it was 'n terrible gesoek seker, ... vir 'n identity ..."

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde waarin jy aantoon hoe tatoeëermerke en die tronk Map/Johnnie se identiteit verander.

[25]**VRAAG 15: KRISMIS VAN MAP JACOBS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS I

Stilte.

Map se oë reis.

MAP: Die warder sê visiting tyd is verby, so ... Ma moet seker weer gaan ...

Antie Grootmeisie knik.

MAP: Sê tog vir Blanchie ...

5

Sy knik.

MAP: (*roep*): Okay, warder ...

Antie Grootmeisie het opgestaan om te gaan, maar bly kýk na Map, en wanneer sy omdraai, roep hy agter haar aan.

MAP: Ma sal nie vergeet om vir Blanchie te sê nie ... Ma!

10

Stilte.

MAP: Vir Blanchie! ... (*Hy skreeu dit agterna. Dan hartstogtelik, sy oë opgeslaan.*) Blanchie ... Ons het saam skoolgegaan in die Elsiesrivier ... Ek het ... vir haar ... liefgehad ... Kan Ma nog onthou?

Maar Antie Grootmeisie is reeds weg. Die lig verander, die tronkmure verdwyn.

15

TONEEL VIER

In 'n terugflits, Map en Blanchie as tienerjarige seun en dogter, nog op skool. Blanchie op 'n afstand, kom nader. Map sit, miskien op 'n bankie in 'n speelpark. Blanchie het haar skooluniform aan.

20

Hulle glimlag vir mekaar.

MAP: Haai, Blanchie ...

BLANCHIE: (*skaam*): Johnnie ...

MAP: Jy all right?

BLANCHIE:	Ja ...	25
MAP:	Kom sit ...	
BLANCHIE:	Ek's al laat al, Johnnie ...	
MAP:	Hoe mien jy laat?	
BLANCHIE:	Daar was so baie mense in die winkel, man ...	
MAP:	O ...	30
BLANCHIE:	Ek het cigarettes gaan koop, vir Antie Maud ...	
MAP:	O ja?	
<i>Hulle sit nou langs mekaar, skamerig.</i>		
BLANCHIE:	Aag, sy's all right, al is sy my stiefma ...	
MAP:	Ja ...	35
BLANCHIE:	Sy's eintlik ... baie all right moet my ...	
MAP:	Julle ... kom aan ...	
BLANCHIE:	Mmmm ...	
<i>Stilte. Hulle sit net, skamerig. Dan wil Map Blanchie se hande vat en haar soen.</i>		
BLANCHIE	(hou hom halfhartig weg): Johnnie ... Nee ...	40
MAP:	Aag, Blanchie ...	
BLANCHIE:	Ek moet nou loop ...	
MAP:	Maar ...	
BLANCHIE:	Hulle wag vir my ...	
MAP:	Hulle?	45
BLANCHIE:	Daddy en Antie Maud ...	
MAP:	O ...	
BLANCHIE:	Daddy moet weer yt vanaand, man ...	
MAP:	Moet die canvassing?	

- 15.1 Watter handeling van Map het tot sy tronkstraf aanleiding gegee? (1)
- 15.2 Gee 'n rede vir Map se reaksie in reël 2. (1)
- 15.3 Wat suggereer Antie Grootmeisie met die "kýk"-handeling in reël 8? (1)
- 15.4 Herlees reëls 6, 10 en 13.
Noem die TWEE boodskappe wat Antie Grootmeisie aan Blanchie moet oordra. Waarop dui die herhaling van Map se versoek? (3)
- 15.5 Hoewel Map in die tronk is, beleef hy in reëls 17 tot 49 'n terugflits.
Wat gebruik die teks as simbool van Johnnie se onskuld? Watter TWEE sosiomaatskaplike omstandighede het Johnnie se onskuld vernietig? (3)
- 15.6 Herlees reëls 17 tot 35.
Dink jy die terugflits is belangrik in die struktuur van die drama? Motiveer jou antwoord met TWEE redes. (2)
- 15.7 Hoe verander die verhouding tussen Blanchie en Maud later ten opsigte van hul woorde en ook hul dade? Dink jy Maud en Blanchie verkry aan die einde van die drama die vryheid waarvoor Cavernelis so hard gewerk het? Motiveer jou antwoord ten opsigte van Maud en Blanchie onderskeidelik. (4)

EN

TEKS J

LA GUMA:	Omlat hy ge-tattoo is oor sy hele lyf. (<i>Hy wys.</i>) That beautiful body, hoekô moet hy dit nou so gaan opmess! Allerhande merke, like to identify himself! Daai's wat 'n man doen as jy desperate is, in 'n plek soos dié. (<i>Hy wys weer na die geboue.</i>) In dié ... wasteland ... 'is dieselfde ding, man, soes wat die mense hierso hulle grys hyse paint, die een bright red ennie anner een bright blue, en die een paint 'n eagle op sy deur, en die anner een vir Superman, an' so on. Verstaan jy, mister Cavernelis! 'Is soes tattoos, man, mens is, dan wil jy wiet waar jy aan is en waar jy af is, waar jy stáán. Understand? Jy moet tog iewers belong, belong! Somewhere moet jy darem iets kan identify moet jouselwers ... en jouselwers same moet iets!	5
CAVERNELIS:	Wel ...	
BLANCHIE:	Daddy...y...y!!	
CAVERNELIS	(<i>neem sy fiets</i>): Good night, mister La Guma ...	15
LA GUMA:	Maar wat gebeur? Group areas! The District Sixes, Claremonts, the Simonstowns! You name it, mister Cavernelis. Hulle bull-doze vir jou simply ýt, ýt yt jou eie bietjie history ýt, en dan ... bou hulle vir jou hierdie council-flats, hierdie match-box op match-box, hierso op die kaal Cape Flats sand, hierso waar die South Easter op sy worst waai ... Here, where flowers an' grass jus' don't grow, unless you've got the cash for all that water! ... (<i>Hy lag.</i>)	20
BLANCHIE:	Daddy! Auntie Maud says you must come in now!	
CAVERNELIS:	Mister La Guma, ek ...	
LA GUMA:	Verstáán mister Cavernelis?	25

- 15.8 Na wie verwys La Guma in reël 1? Hoekom verander hierdie verwysing die stemming in die teks? (2)
- 15.9 Wat is die TWEE dramatiese doelstellings van La Guma se dialoog in reëls 4 tot 12? (2)
- 15.10 Wat noem ons die skuinsgedrukte woorde in reël 15? Gee TWEE redes waarom Cavernelis se laaste reis met dié fiets ironies is. (3)
- 15.11 Dui La Guma se handeling in reël 22 op vreugde? Gee 'n rede vir jou antwoord. (1)
- 15.12 Herlees reëls 48 tot 49 van TEKS I asook reëls 21 tot 22 van TEKS J.
- Op watter TWEE maniere kontrasteer Cavernelis se daaglikse aktiwiteite met dié van La Guma se daaglikse aktiwiteite? (2)
- [25]**

MIS – Reza de Wet

Beantwoord ÓF VRAAG 16 (opstelvraag) ÓF VRAAG 17 (kontekstuele vraag).

VRAAG 16: MIS – OPSTELVRAAG

"Asseblief! Maak toe die venster. Ek mag nie die musiek hoor nie!"

Skryf 'n opstel van 400 tot 450 woorde waarin jy aantoon hoe vensters asook die sirkus Meisie se vryheidsituasie beïnvloed en dui aan of die situasie verander.

[25]**VRAAG 17: MIS – KONTEKSTUELE VRAAG**

Lees die uittreksels hieronder aandagtig deur en beantwoord dan die vrae wat volg.

TEKS K

MIEM:	Meisie, sê vir die konstabel van die drie trappe op na die kleinhuisie.	
MEISIE:	Ja, Ma. (<i>Maak die deur oop</i>)	
	<i>Die sirkusmusiek kan gehoor word. MEISIE en KONSTABEL na buite.</i>	
MIEM:	(<i>trap versigtig oor die spatsel, gaan staan by die deur en kyk agterna</i>) En moenie op die flappe trap nie. Hulle word vanjaar so mooi. (<i>Sag aan</i>	5
	<i>GERTIE</i>) Die tweetjies kom nogal goed klaar.	
	<i>GERTIE gaan sit op die stoel langs die stoof.</i>	
MIEM:	Dit is baie koud. Vannag kan dit nog ryp. (<i>Kort stilte</i>) Die aaklige musiek! As ek net dink ... (<i>gril</i>) glo towenaars en halfkaal mense wat aan toue swaai.	10
GERTIE:	En die spul was nog vanmôre deur die strate ook.	
MIEM:	En het jy gekyk?	
GERTIE:	Wat anders kon ek maak? Ek wou net die straat oorsteek toe kom hulle verby.	
MIEM:	Dit was seker 'n spektakel!	15
GERTIE:	Daar was perde met pluime en vrouens met baie min klere aan op die perde. Daar was narre wat hard op vals trompette gespeel het en 'n klein dwergie met 'n wit gesig ...	
MIEM:	Hou tog op. Ek wil nie verder hoor nie. (<i>Sy sug en skud haar kop. Sy kyk weer uit. Stilte</i>)	20
GERTIE:	Waar bly hulle! Kan jy iets sien?	
MIEM:	(<i>byna teer</i>) Ja. Onder die perskeboom. Hulle praat met mekaar.	
GERTIE:	(<i>Vinnig op</i>) Laat ek sien. (<i>Beweeg na die deur</i>)	
MIEM:	Pasop. Daar is 'n spatsel!	
	<i>GERTIE spring oor die spatsel.</i>	25
GERTIE:	(<i>loer uit</i>) Vir wat fluister hulle so? En staan so dig teen mekaar?	
MIEM:	Daar's niks mee verkeerd nie. Hy is 'n gawe jong man.	
GERTIE:	Hy is veels te oud vir haar.	

17.1 Watter handeling van Gabriël gee aanleiding tot die gesprek in reëls 1 tot 2? (1)

17.2 Waarvan is die sirkusmusiek (reël 3) vir Meisie 'n simbool? Gee 'n rede vir Miem se negatiewe teenoor die sirkusmusiek. (2)

- 17.3 Gee TWEE redes waarom Miem vir Meisie en Konstabel in reël 4 "agternakyk". In watter opsig is Miem se optrede hier ironies? (3)
- 17.4 Hoe gebruik Miem vir Meisie en Konstabel in reël 6 om haar eie selfsugtige behoeftes te bevredig? (1)
- 17.5 Noem TWEE sake wat met die dialoog in reëls 11 tot 18 openbaar word. (2)
- 17.6 Gee die verband tussen die "spatsel" (reël 4 en 25) en die titel van die drama. Gee TWEE ander moontlike betekenisse van "Mis" wat in TEKS I gesuggereer word. (3)
- 17.7 Dink jy Gertie se dialoog in reël 28 is opreg bedoel? Motiveer jou antwoord. (1)
- 17.8 Ondersteun Meisie se buitewees saam met Konstabel die dramatiese doelstelling van hierdie drama? Motiveer jou antwoord. (1)

EN

TEKS L

MEISIE:	(koponderstebo en skaam) Ek het gehoor hulle gaan slaap. Toe kom ek maar. Jy het gesê my aannemingsrok.	
<i>Die KONSTABEL draai om en kyk na haar.</i>		
MEISIE:	Maar dis al 'n bietjie klein. (Kyk op, skrik) Maar waar is die konstabel dan?	5
KONSTABEL:	Dit is ek. Ken jy my nie?	
MEISIE:	Maar jy lyk so ... anders.	
KONSTABEL:	Dié tyd van die nag lyk ek altyd so.	
MEISIE:	Altyd?	
KONSTABEL:	Ja. (Glimlag) Altyd. (Haal sy bril stadig af en kyk na haar)	10
MEISIE:	En ... jy kan sien!	
KONSTABEL:	Dit is omdat dit so laat is. As dit baie laat word, kan ek altyd sien.	
MEISIE:	Regtig?	
KONSTABEL:	Ja. En ek is bly ek kan sien, want nou kan ek vir jou sien. En jy is baie mooi.	15
MEISIE:	(verwonderd) Is ek?	
KONSTABEL:	Jy is.	
MEISIE:	(verleë) Jy het mos gesê sonder skoene.	
KONSTABEL:	Ja. (Trek die gordyne opsy) Dis net reg so. (Maak die venster oop)	
<i>Sirkusmusiek word gehoor.</i>		20
MEISIE:	Asseblief! Maak toe die venster. Ek mag nie die musiek hoor nie! Asseblief.	
KONSTABEL:	Net vir 'n rukkie. Daar trek so 'n soet luggie. (Glimlag)	
MEISIE:	(druk haar hande oor haar ore) Die musiek is so hard. Ek mag dit nie hoor nie.	25
<i>Die KONSTABEL maak vinnig die deur oop. Die musiek is nou harder.</i>		
MEISIE:	Nee! Maak toe die deur! Maak toe die deur! (Hardloop na die deur)	
<i>Die KONSTABEL keer haar voor. Sy hardloop na die wastafel en leun oor om die venster toe te maak. Die KONSTABEL sit sy hande om haar middel. Sy verstar. Hy draai haar stadig om na hom. Sy laat haar arms sak.</i>		30

- 17.9 Wanneer gee Konstabel vir Meisie opdrag om haar aannemingsrok aan te trek? Dink jy die verwysing na die "aannemingsrok" beïnvloed die stemming? Motiveer jou antwoord. (2)
- 17.10 Wat noem ons die skuinsgedrukte woorde in reël 4? Gee 'n rede vir Meisie se reaksie in dié reël. (2)
- 17.11 Watter karaktereienskap van Konstabel kan uit sy woorde in reël 12 afgelei word? Ondersteun sy dade in reël 19 hierdie karaktereienskap? Motiveer jou antwoord. (2)
- 17.12 Is dit vir jou as leser aanvaarbaar dat die drama se struktuur nie 'n ontknoping bevat nie? Motiveer jou antwoord. (1)
- 17.13 Herlees reël 3 van Teks K en reëls 21 tot 26 van TEKS L.

Gee TWEE redes vir die feit dat Meisie in TEKS K nie op die sirkusmusiek reageer nie. Waarom veroorsaak die musiek in TEKS L vir haar soveel konflik? GEE TWEE redes. (4)
[25]

TOTAAL AFDELING C: 25
GROOTTOTAAL: 80